

Preek 16-04-2017

Ds. Richard Vissinga

Marcus 16, 1-8, Ezechiël 37, 1-14 en 1 Kor 5, 7-8

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Wat hadden ze geloofd, dat het nu echt anders zou gaan worden, toen ze een paar dagen geleden hun vriend Jezus op een ezel Jeruzalem binnen hadden zien rijden.

Enthousiast hadden ze takken van de bomen gerukt, hun mantels op de weg uitgespreid en hem uit volle borst toegezongen: Hosanna, gezegend die komt in de naam van de Heer. Hosanna voor de koning!

Wat ze met eigen ogen hadden gezien, had dat geloof gewekt: ja, anders, beter!

Net als gebeurd was met de dingen die ze daarvoor hadden gezien. Diepe indruk had hij gemaakt door wat hij gedaan had. Wat hadden ze zich verwonderd.

Pas nog, toen hij met vijf broden en twee vissen een grote menigte van duizenden mensen te eten had gegeven. Er was meer dan genoeg voor iedereen. Er bleven zelfs twaalf manden over.

En toen hij de beide blinde mannen daar aan de kant van de weg van hun blindheid had genezen.

Hij had aarde met speeksel vermengd, dat op hun ogen gesmeerd, een gebed uitgesproken, en toen konden ze weer zien.

Er waren zoveel verhalen in omloop. Dat hij doven weer horend gemaakt had.

En verlamden weer op hun benen had gezet. Dat hij melaatsen van hun afschuwelijke ziekte had genezen.

Dat hij zelfs mensen, die waren gestorven weer tot leven had gewekt.

Wonderlijke verhalen.

Dat hadden ze allemaal gezien. Hoopgevende dingen.

Maar wat ze daarna hadden moeten zien, had de bodem onder hun geloof weggeslagen.

Ze hadden hem gevangen genomen. Hij was overgeleverd, eerst aan de hogepriester, daarna aan stadhouder Pilatus. Die wilde er het liefst zijn vingers niet aan branden.

Hij wist dat Jezus populair was onder het volk. Maar ook dat hij tegenstanders had. Daar kon dus alleen maar onrust van komen. En het volk drong er op aan hem te kruisigen.

Hij was voor de druk gezwicht. Hij had toestemming voor de executie gegeven.

Met twee misdadigers was hij gekruisigd. Voordat ze zijn benen konden breken was hij al gestorven.

En voordat het donker werd hadden zijn vrienden hem van het kruis gehaald en in een nieuw graf gelegd. Het graf was met een grote steen afgesloten.

Dat was wat er van hem was overgebleven. Ze hadden het kunnen weten, want zo gaan de dingen nu eenmaal. De dood is onverbidlijk. Wat er rest van Jezus, dat zijn goede en mooie herinneringen én een dood lichaam.

Toen de sabbat voorbij was, kochten Maria uit Magdala en Maria, de moeder van Jacobus, en Salomé geurige olie om hem te balsemen. Op de eerste dag van de week gingen ze heel vroeg in de ochtend, vlak na zonsopgang, naar het graf.

Wat ze dan zien en horen, daar hebben ze geen woorden voor.

In de eerste plaats. Die grote steen. Wie zal die weggrollen? Blijkbaar hoopten ze erop, dat er wel een paar sterke mannen langs zouden komen om hen te helpen.

Maar toen zij opkeken, zagen ze dat de steen al was weggerold.

In de tweede plaats zien ze in het graf geen dode Jezus, maar een jongeman in witte kleren.

De beide ontdekkingen brengen hen totaal van streek. De jongeman moet hen als het ware bij de hand nemen om de waas van hun ogen weg te vegen.

U zoekt Jezus, de man uit Nazareth, die gekruisigd is. Hij is opgewekt uit de dood, hij is hier niet; kijk, dat is de plaats waar hij was neergelegd. Hij gaat jullie vóór naar Galilea.

Daar zullen jullie hem zien zoals hij jullie gezegd heeft.

En dan gaan ze. O nee, helemaal niet blij; integendeel, ze kunnen er nog helemaal niet bij wat hen hier is overkomen. Ze gaan niet opgewekt en opgetogen weg van het graf, nee, ze vluchten er vandaan, want angst en schrik hadden zich van hen meester gemaakt. En ze waren zó geschrokken, dat ze tegen niemand iets zeiden.

Geen wonder, want wie kan dat bevatten? Nee, zijn lijk is niet geroofd, hij is opgewekt uit de dood! Hij gaat jullie voor naar Galilea. Daar zullen jullie hem zien.

Onthutst zijn ze omdat die ene, onmiskenbare werkelijkheid doorbroken is.
Onthutst vanwege de macht van het Leven, die sterker is dan de dood.
Hier breekt het leven door alle vanzelfsprekendheden heen en zet alle dingen in een ander, in een nieuw licht, waarin alle dingen anders worden.
Dat moeten ze hóren, de beide vrouwen. Het zien alleen van het lege graf brengt hen niet tot geloof.
Vaak moeten we het meer van onze oren dan van onze ogen hebben.
Vaak hebben we het meer van horen zeggen, dat God in ons midden is, dat God met ons meegaat, dan dat we het ook met onze eigen ogen zien. Zo is het toch ook met Pasen!
Je kunt dan wel in een leeg graf staren, maar dan weet je nog niet wat er is gebeurd.
Er is meer nodig. We hebben aan onze ogen niet genoeg.
We hebben onze óren daarbij nodig. Misschien wel meer nog onze oren dan onze ogen.
We lezen ergens in de Bijbel dat het geloof uit het gehoor is; dat het geloof gewekt wordt door wat we horen.
Ik denk aan Abraham. Hij heeft een stem gehoord, die hem zegt dat ergens een ander land, een beter land is. Hij heeft daar nog niets van gezien. Enkel een vermoeden. Maar hij gaat daarheen op weg. Op weg naar het Beloofde Land. Om wat hij gehoord heeft.
Ik denk aan Mozes, die in de woestijn bij dat wondere verschijnsel van een brandende braamstruik een stem hoort, die hem zegt: Ik heb de ellende van je volk gezien en Ik kom in beweging om je volk te redden.
Ik denk aan Elia, die bij de pakken neerzit. Hij ziet het niet meer zitten met God.
Daar, in de woestijn hoort hij een stem, die hem oproept op te staan en op weg te gaan. Want het is niet nutteloos en niet zinloos om in trouw aan God te leven en gehoor te geven aan zijn woord.
Ik denk aan wat Jezus heeft gezegd. Woorden over het koninkrijk van God. De plaatjes die hij daarbij laat zien in wonderen en genezingen. Want dát zijn het: plaatjes, die Jezus' woorden zichtbaar maken.
Ik denk aan wat hij heeft gezegd over de graankorrel. Als die niet in de aarde valt en sterft, dan blijft ze op zichzelf. Maar als die in de aarde valt en sterft, dan brengt ze veel vrucht voort.
En die andere woorden. Over het lijden, dat op Jezus' weg zou komen. Dat hij zou worden overgeleverd en gedood; en dat hij op de derde dag door God zou worden opgewekt.
Ze hadden het dus kunnen weten, Jezus' vrienden, die hem op de derde dag in een graf zijn gaan zoeken, dat ze hem daar niet zouden vinden.
Abraham, Mozes en Elia – zij hebben in de eerste plaats een stem, een woord gehoord.
Als ze zich aan de kracht van die woorden niet toevertrouwen, als ze geen gehoor geven aan wat ze hebben gehoord, dan zullen ze niet zien: geen beloofd land, geen bevrijding uit Egypte, niet het spoor dat God trekt in het leven van zoveel anderen.
Zo is het ook op de vroege morgen na de sabbat, als de jongeman in de witte kleren zegt, dat de gekruisigde hier niet is.
Als ze zich niet toevertrouwen aan zijn woorden en op weg gaan naar Galilea, dan zullen ze hem niet zien. Maar als ze wel gehoor geven, dan zullen ze hem ontmoeten.
En weet u, sindsdien hebben mensen steeds weer die ervaring opgedaan.
Als ze op weg gingen, met het woord dat ze hadden gehoord, dan overkwam het hen, dat ze hem ontmoetten, Hem, Jezus, als de Levende Heer.
Hoe?
In woorden over hem, die worden gelezen, gehoord, geschilderd, gezongen, uitgelegd:
dat ze ineens ontdekken: dit gaat over mij; meer nog: hier maakt hij contact met mij, ontstaat verbinding met hem, spreekt hij mij aan.
En in daden van gerechtigheid, in het groot – als muren van apartheid en koude oorlog worden geslecht – maar ook in het klein, als een vastgelopen leven weer vlotgetrokken wordt.
In de aandacht en trouw van de ene mens naar de andere. In het opstaan uit onverschilligheid, omdat het toch allemaal niets uitmaakt; of in verzet tegen wat mensen klein houdt of onderdrukt, of tegen wat het milieu nog verder aantast en kapot maakt.
En goddank zijn ze er steeds geweest, mensen, die op de een of andere manier gehoor hebben gegeven aan woorden en beelden, die ze hebben opgevangen.
Woorden en beelden over en van de Levende Heer.
En soms hebben ze er dan ook iets van gezien. Misschien maar een glimp. Maar ze hebben de hoop levend gehouden, dat het er echt van zal komen. Een Beloofd Land. Een Bevrijd Land. Een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde. Waar Jezus over heeft gesproken.
Wat Jezus heeft laten zien. Wat door de dood niet is uitgewist. Maar wat door God in de opwekking van Jezus is bevestigd en beaamd.
Horen en zien – hij is hier niet, hij is opgewekt. De Heer is waarlijk opgestaan!
Amen